

№ 1 (644)
Січень 2006 р.

Щомісячник Вінницького національного
технічного університету

Адреса сайту ВНТУ в Інтернеті <http://www.vstu.edu.ua>

ЗНАЙ НАШИХ!

ДО ТЕХАСУ ЗА ПЕРЕМОГОЮ!

Право участі у фіналі першості світу з програмування здобула збірна команда нашого Вінницького національного технічного університету. Студенти Дмитро КОРЖИК, Богдан ВЛАСЮК і Дмитро БІЛОУС та їх тренер кандидат технічних наук, доцент Володимир МЕСЮРА вже отримали за прошення до міста Сан-Антоніо (Техас), де з 9 по 13 квітня 2006 року змагатимуться 80 найсильніших команд світу.

Загалом у чвертьфіналах першості світу з програмування стартувало 96 тисяч команд. У півфінал вийшло лише 6 тисяч команд з 84 країн усіх шести континентів.

Цікаво, що у європейському півфіналі, який проходив у Бухаресті, команда студентів нашого ВНТУ здобула третє місце. Другим фінальним місцем вони поступились команді університету столиці Болгарії — Софії, лише двома балами, розв'язавши таку ж саму кількість задач — 6! Тобто, на дві хвилини пізніше здали розв'язок своїх задач. А змагались олімпійці 5 годин.

Цієї осені півфінал першості світу з програмування проводився втридцятье. І це вперше у південно-східному європейському півфіналі в трійку лідерів потрапила студентська команда нестоличного університету. Нашого Вінницького національного технічного університету!

Всесвітня організація комп'ютерної техніки АСМ, під егідою якої проводиться першість світу з програмування, як правило, на першість запрошує

лише ті команди, які у півфіналах здобули перші і другі місця. Але, зваживши на блискучий виступ і потенціал команди ВНТУ, зробила виняток — запросила студентів ВНТУ до Техасу позмагатися за титул чемпіона світу з програмування.

Вітаємо!

*Державний комітет України
з енергозбереження
нагородив*

Почесною грамотою

*Петра Дем'яновича Лежнюка,
доктора технічних наук, професора,
завідувача кафедри
електричних станцій та систем ВНТУ
за вагомі досягнення
в реалізації державної політики
у сфері ефективного використання
енергоресурсів.*

ЯК ЗА ОТРИМАНИМИ АВТОМОБІЛЕМ УШКОДЖЕННЯМИ ВИЗНАЧИТИ ЙОГО ШВИДКІСТЬ ПЕРЕД ДТП

Над новим методом учені ВНТУ і Китаю надалі працюватимуть разом

«... Немає нічого практичнішого за гарну теорію». Цими словами французького вченого Етена Ж Сант-Ілера починали презентацію наукових розробок Вінницького національного технічного університету у Шандунському транспортному університеті Китаю (місто Дзинань, провінція Шандунь).

Торік у липні делегація представників Шандунського транспортного університету (генеральний директор фірми Shandong Jiaoyuan Yunda Equipment Co. пан Ouyang Lusheng) відвідала наш ВНТУ, де зустрілася з ректором, академіком Б.І. Мокіним. Тоді ж були підписані документи про співробітництво стосовно навчання студентів, магістрів: залучення на навчання у ВНТУ студентів з Китаю, а також обміну освітянським досвідом ВНЗ Китаю й України.

Делегація з Китаю побувала на кафедрі опору матеріалів та прикладної механіки ВНТУ.

ПРО РОЗРОБКИ НАШОЇ КАФЕДРИ ОПОРУ МАТЕРІАЛІВ ТА ПРИКЛАДНОЇ МЕХАНІКИ щодо методів визначення швидкості транспортних засобів перед зіткненням вони довідалися на виставці «Дні науки і техніки України у Китаї». Про наші розробки їм розповідав і кандидат технічних наук, доцент кафедри лазерної й оптоелектронної техніки ВНТУ Сергій ПАВЛОВ, який брав безпосередню участь у цій виставці.

Китайські фахівці ознайомилися з моїми розробками в новому науковому напрямкові — визначення роботи деформації і руйнування елементів конструкції транспортних засобів у дорожньо-транспортних пригодах. Ці розробки дають змогу визначити швидкість руху транспортних засобів до моменту гальмування. Визначити енергію деформації і руйнування елементів конструкції транспортних засобів важливо не тільки для проведення експертних оцінок їхньої швидкості перед зіткненням. При конструюванні і виготовленні сучасних швидкісних автомобілів давно назріла необхідність створити найбезпечніші конструкції, котрі в разі ДТП забезпечать максимальний захист водіям і пасажиром. Це досягається створенням конструкцій, міцність і жорсткість яких керована і прогнозована. Керованість міцністю і жорсткістю забезпечується параметрами технології обробки металів тиском, тобто технологічним спадкуванням. Параметри технології створюють «пам'ять» матеріалу, яка забезпечує задану міцність і жорсткість.

Представники Шандунського університету підписали протокол намірів про співробітництво з цього наукового напрямку і запросили мене і доцента Сергія Павлова відвідати Шандунський університет.

ПРОГРАМА ПОЇЗДКИ.

День перший — зустріч з ректором і представниками департаменту транспорту Шандунського університету, знайомство з музеєм автомобілів, лабораторіями департаменту транспорту. У великих, обладнаних за останнім словом техніки, лабораторіях, навчаються студенти Шандунського університету. Приміщення просторі, бібліотека спроектована так, що взимку не вимагає обігріву.

Дизайн усієї території університету поєднує корпуси і

**Доцент ВНТУ Сергій ПАВЛОВ
та професор Віталій ОГОРОДНІКОВ
з керівництвом Шандунського транспортного
університету**

водойми із водоспадами, які скидають потоки води зі своїх кам'яних гряд.

День другий — презентація методу, котрий дає змогу визначити з якою швидкістю рухався транспорт перед тим, як потрапити в ДТП. Послуговуючись комп'ютером і російською та англійською мовами, я ознайомив з ним фахівців фірми Shandong, що займається транспортними пригодами, а також професорів Шандунського університету. Слухачі з великим інтересом сприймали нову інформацію, задавали безліч запитань.

Приміром, таке: «Яке устаткування необхідне для здійснення конкретної експертизи». Для проведення експертизи слід мати крім різних мір'яльних інструментів переносний динамічний програмувальний твердомір, який нещодавно почали випускати в Москві і рік тому у Києві.

День третій — представники фірми Shandong запропонували мені провести експертизу реального ДТП — зіткнення автомобіля типу «мікроавтобус», з вантажним автомобілем типу «КамАЗ». ДТП відбулося у ста кілометрах від міста Дзинань. Хід експертизи спостерігали завідувач кафедри транспорту Шандунського університету професор Ouyang та два інженери-експерти.

Впродовж семи годин я проводив різні виміри ушкоджень постраждалих в ДТП автомобілів. Китайські фахівці брали активну участь у проведенні цих вимірів. До темряви, досліджуючи одночасно обидва авто, встигли завершити всі необхідні виміри.

До речі, представники фірми Shandong зуміли в Китаї віднайти необхідний твердомір.

День четвертий — завідувач кафедри транспорту професор Ouyang і експертний відділ фірми Shandong запро-

Професор Віталій ОГОРОДНІКОВ проводить експертизу ДТП, що трапилось поблизу міста Дзінья

Віталій Антонович грає у китайські шахи і виграє

сили мене прочитати лекцію про розроблений мною новий метод, котрий дає змогу визначити з якою швидкістю рухався транспорт перед тим, як потрапити в ДТП, за отриманими ним ушкодженнями. Лекція проходила впродовж двох академічних годин. Слухачами були студенти 2-го і 3-го курсів, а також професори Шандунського університету.

Завдяки наочним прикладам, ретельному перекладу термінів з російської та англійської на китайську, лекція сприйнялась дуже добре. Задавали чимало запитань, у часі захід ніхто не обмежував. Дуже приємно, що потому слухачі подякували за високий сучасний рівень викладеного матеріалу на доступному для їх розуміння рівні.

День п'ятий — у фірмі Shandong обговорювали попередні результати експертизи, вивчали матеріали кримінальної справи, протоколи поліції й інші документи, що стосуються експертизи. Варто відзначити, що, аби довідатися, яка була швидкість автомобілів до початку аварійної ситуації, а також у момент удару, необхідно знати не тільки енергію пластичних деформацій, але й енергію опору рухові в результаті можливого гальмування, занесення, перекидання і т. д. Для визначення цієї енергії необхідно мати інформацію про розташування автомобілів у момент удару, а також після удару (після їхнього відкидання). При складанні протоколів працівниками ДАІ України на місці пригоди часто недостатньо необхідної інформації. Китайські працівники служби безпеки руху надали вичерпну інформацію, що дає відповідь на всі питання щодо необхідних параметрів: просторова орієнтація автомобілів, швидкість їхнього руху до виникнення аварійної ситуації, у момент удару і швидкість їхнього відкидання.

Цього ж дня директор технопарку організував заключну нараду перед від'їздом делегації ВНТУ. Ми підбили підсумки роботи, головним з яких є підписання документів про одержання гранту для попереднього фінансування і проведення спільних досліджень щодо розробки і розвитку методу оцінки енергетичних витрат за ушкодженнями у результаті ДТП.

ЗАГАЛЬНЕ ВРАЖЕННЯ ВІД КНР — індустріально розвинута країна, рівень життя досить високий. Країна, яка не втратила свою духовність і зв'язок з природою.

Віталій ОГОРОДНІКОВ,
доктор технічних наук, професор,
завідувач кафедри опору матеріалів та прикладної механіки ВНТУ

Майте на увазі

АКТИВНЕ КОРИСТУВАННЯ МОБІЛЬНИКОМ СПРИЧИНЮЄ РАННЕ СТАРІННЯ

Активне використання мобільних телефонів й інших бездротових засобів комунікації призводить до передчасного старіння організму, стверджує шведський учений Лейф Салфолд з університету Лунда (Швеція). (До речі, наш ВНТУ вже понад 10 років з цим університетом єднає наукова співпраця). За словами пана Салфолда «масовий вплив на людський мозок мікрохвиль, випромінюваних мобільними телефонами» є «наймасштабнішим біологічним експериментом над людьми».

Салфолд вважає, що в зв'язку з поширенням бездротових технологій людство може загрузнути «у морі мікрохвиль». Дослідження Салфолда, опубліковане американським державним Інститутом досліджень навколишнього середовища, порушує проблему впливу мікрохвиль на білки крові і взаємодію їх з мозком.

Раніше дослідження мобільних телефонів фокусувалось на можливому ризику розвитку раку мозку, однак із сотні досліджень жодне не дозволило зробити однозначного висновку з цього приводу. Більшості компаній-виробників мобільних телефонів це дало привід різко скоротити подібні програми, а потім і пролобувати у Всесвітній організації охорони здоров'я рішення про те, що надалі подібні дослідження не фінансуватимуться, пише The Independent.

Група Салфолда впродовж 15 років вивчала інший аспект впливу: проникнення в мозок білків альбумінів під впливом слабких мікрохвиль. За його даними, саме явище підтвержене, однак довгострокові ефекти поки однозначно не виявлені, хоча потенційно дуже небезпечні. Професор, припускає, що нейрони мозку можуть «постаріти» не в 60-літніх людей, як це відбувається зазвичай, а в 30-літніх.

Салфолд також повідомив, що довгий час утримувався від публікації результатів своєї роботи, розуміючи, яким тривожним буде сигнал.

<http://www.inauka.ru/news/>

МАЙБУТНЄ — ЗА МОДУЛЯМИ ТРУДОВИХ НАВИКІВ

У Києві відбулась підсумкова конференція з нагоди завершення Проекту Уряду України, ПРООН та Міжнародної Організації Праці «Впровадження гнучких програм професійного навчання безробітних». Серед інших активний його учасник посольство Швейцарії в Україні, бюро якого виступало донором Проекту.

Наш університет усі 8 років (з 1997-го по 2005-й включно) працював як базовий навчальний центр реалізації Проекту. Детальніше довідаємось у декана факультету підвищення кваліфікації і перепідготовки кадрів, доктора технічних наук, професора Василя СЕРДЮКА. Василь Романович є членом обласної координаційної ради з впровадження модульної технології професійного навчання у Вінницькій області. І саме він усі ці роки керував регіональним центром модульного навчання, який для реалізації Проекту розпорядженням облдержадміністрації був створений на базі нашого університету.

— У країнах з ринковою економікою практично відсутня система розрядів робітничих професій. За-рубіжні спеціалісти задавали нам таке запитання: хто на кожну робочу зміну кожному з бригади мулярів, які зводять будинок, дає завдання відповідно до його кваліфікаційного розряду; чи це реально зробити бригадиру. З токарем чи зварювальником зрозуміло — чим складніша робота, тим вища у нього усереднена вартість людино-години і зарплатня.

У країнах з ринковою економікою кваліфікаційний розряд робітника практично підмінюється «сертифікатом компетенції». Роботодавця не цікавить ваш розряд, ваші знання історії, економіки, соціології. Лише ваша компетентність і спроможність якісно, в строк виконувати роботу. В умовах жорсткої конкуренції роботодавців зацікавлений швидко і з мінімальними затратами отримати висококваліфікованого робітника. І саме тому в розвинених країнах 60—80 % безробітних навчаються на виробництві. Навчаються за технологією модулів трудових навиків — модульною технологією.

— У чому її особливість?

— Така технологія передбачає попереднє тестування осіб, які мають навчатись, аби виключити з індивідуальної програми навчання повтори окремих дисциплін та розділів. Розробляються пакети модульних програм, де є інформаційні блоки, навчальні елементи, в яких текстова складова доповнюється детальними рисунками, схемами. Вони допомагають краще сприймати матеріал і засвоювати трудові навички робітничої професії чи якогось трудового проце-

су (спрацьовує зоровий ефект). У кожному навчальному елементі є тест. Він унеможливорює «пробіли» у навчанні і дає змогу виробити індивідуальний темп навчання. Ви можете пізніше приступити до навчання, але раніше, ніж інші, його закінчити. І не треба чекати, коли збереться група 20-25 осіб, як то передбачає традиційна технологія навчання.

Модульні технології навчання в різних країнах мають багато спільного. В Україні реалізовувався шведський проект. Але МОП узагальнила світовий досвід і нині розповсюджує свою власну загальноприйнятну методологію навчання безробітних.

Проект ПРООН/МОП двічі продовжувався, що є досить нетиповим в міжнародній практиці. Це засвідчує надзвичайно велику увагу як міжнародної спільноти, так і власне України до проблем безробіття в нашій державі.

Розпорядженням КМУ у кожній області та містах Києві і Севастополі створені Регіональні центри модульного професійного навчання.

— Про створення Вінницького регіонального центру модульного навчання у нашому університеті «Імпульс» вже писав. Наш ВНЗ обрано не випадково — Вінницький національний технічний університет і донині є в Україні єдиним вищим навчальним закладом IV рівня акредитації, який надає студентам робітничу професію.

— Ми є єдиним таким навчальним закладом і на усьому терені колишнього СРСР.

У СНД нині запроваджена посада тюттера, як те передбачає модульна технологія професійного нав-

чання. Тьютер не є альтернативою майстру виробничого навчання чи викладачеві. Тьютер — це консультант для осіб, які самостійно навчаються, розробник навчальних елементів. Він досконало володіє сам та допомагає освоїти робітничу професію чи певні трудові навички іншим.

Інститут інтеграції навчання з виробництвом нашого університету, підбираючи на цю «нову» посаду фахівця, орієнтувався не просто на кандидата технічних наук, доцента. Доцент кафедри ТГП Анатолій ВЛАСЕНКО свого часу закінчив професійно-технічне училище, працював слюсарем, досконало володіє кількома робітничими професіями, а завершив виробничу кар'єру на посаді головного інженера управління механізації. Лише тому перейшов працювати в університет. Анатолій Миколайович мистецьки надзвичайно обдарована людина. Дивно, що він не став скульптором чи художником. Саме завдяки таким виконавцям ВНТУ задавав тон підготовки пакетів навчально-методичної документації. А сам Анатолій Власенко був нагороджений Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України.

— Як загалом, виконуючи Проект ПРООН/МОП, спрацювала Вінницька область (окрім ВНТУ брала участь школа міліції та декілька ПТУ)?

— Можна відповісти коротко — досить успішно. Реалізуючи Проект, Вінницький центр (наш ВНТУ):

- створив з 12-ти робочих професій пакети модульної документації із 142, розроблених в Україні;
- провів навчання та видав 87-ми працівникам системи професійно-технічної освіти області Сертифікати на право впровадження модульної технології професійного навчання;
- впровадив модульну технологію у навчальний процес ВНТУ при отриманні студентами робітничої професії;
- для пропаганди і популяризації модульного навчання опублікував понад 30 наукових праць;
- зроблено 7 виступів на міжнародних науково-практичних конференціях;
- підготовлена 1 кандидатська та 2 магістерських дисертації;
- видано 3 посібники та 1 підручник.

За показниками науково-методичної роботи ми значно випередили інші навчальні заклади. За показниками матеріально-технічного забезпечення поступилися лише Модульному центру інституту зварювання НАН України (Київ).

— Модульна технологія навчання по суті є індивідуальною та певною мірою дистанційною формою навчання.

— Але не заперечуються і практичні заняття. Для підготовки, скажімо, електрозварювальника, як стверджують спеціалісти, потрібно спалити не менш 35 кг електродів. Але для продавця з лотка, охоронника практичні заняття можуть бути зведені до мінімуму. Ефективність модульної системи навчання дає змогу зменшити витрати на підготовку та перепідготовку безробітних, і за рахунок цього розши-

рити навчання незайнятого населення. Ця система є мобільною і ефективною. Може застосовуватись як в стаціонарній, так і в дистанційній формі навчання, зокрема і в системі вищої освіти.

Для прикладу, в ресурсному центрі кафедри ТГП є 12 постів, які забезпечені навчальними елементами, тестами для самоконтролю, обладнанням для освоєння певного технологічного процесу і трудових навичок з робочої спеціальності «слюсар з ремонту газового обладнання». Студент після самотестування, підібравши індивідуальний темп вивчення теоретичного матеріалу (навчального елемента) та отримавши дозвіл викладача, приступає до закріплення теоретичних знань — набуває трудові навички на постах. При такій організації навчання не потрібні однотипні пости, адже один пост закріплює певну трудову навичку. А при традиційній формі навчання таких постів необхідно було б по одному на кожного учня групи. Ця технологія дає змогу скоротити витрати на матеріально-технічну базу і швидко реагувати на потреби ринку праці, доповнюючи навчальний клас або ресурсний центр новими постами.

Сьогодні активно впроваджується модульна технологія професійного навчання студентів з професії «слюсар з ремонту газового обладнання» доцентом Анатолієм ВЛАСЕНКОМ, кафедра ТГП (завідувач — професор Георгій РАТУШНЯК), з професії «зварювальник» доцентом кафедри ТПЗ Володимиром ІВАЦКОМ (завідувач — професор Валерій САВУЛЯК) та на ФППК з професії «оператор ЕОМ» викладачами Михайлом ЛЄМЄШЕВИМ та Іваном ЗАЮКОВИМ.

— Накопичений у ВНТУ досвід впровадження модульної технології навчання посадових осіб і спеціалістів з охорони праці рекомендований до впровадження в інших регіонах країни.

— Держнагляд охорони праці (нині Держпромгірнадгляд) також має наміри розширити впровадження інноваційних технологій модульного, дистанційного навчання з охорони праці для тих категорій населення, які не мають змоги на декілька днів відірватися від роботи чи домівки. Донецька та Вінницька області були обрані для відпрацювання методології модульного навчання з охорони праці посадових осіб і спеціалістів з охорони праці.

З поглибленням інтеграції України до ЄС у нашому професійному навчанні і перенавчанні ми поступово переходитимемо від фактору «часу» до фактору «компетентності». Хоча історично склалось так, що наше професійно-технічне навчання завжди було фундаментальним, багатограним і... політизованим.

На цій конференції наголошувалось, що в 2006-2007 роках модульне навчання в системі професійного навчання та перенавчання зростає до 30 %. Професійна модульна підготовка робітників безпосередньо на виробництві суттєво буде розширена. Набувати робітничих професій безробітним, інвалідам, молоді та жінкам буде простіше, та й загалом доступ до модульних навчальних програм, розроблених в рамках реалізації в Україні Проекту ПРООН/МОП, буде забезпечений широким верствам населення.

Директор Інституту інтеграції навчання з виробництвом нашого університету, завідувач кафедри ІНВ, кандидат технічних наук, доцент Віктор МІЗЕРНИЙ два тижні перебував з візитом в університеті Салерно. Поїздка до Італії відбулась на запрошення Жирардо ІОВАНЕ — професора тамтешнього університету.

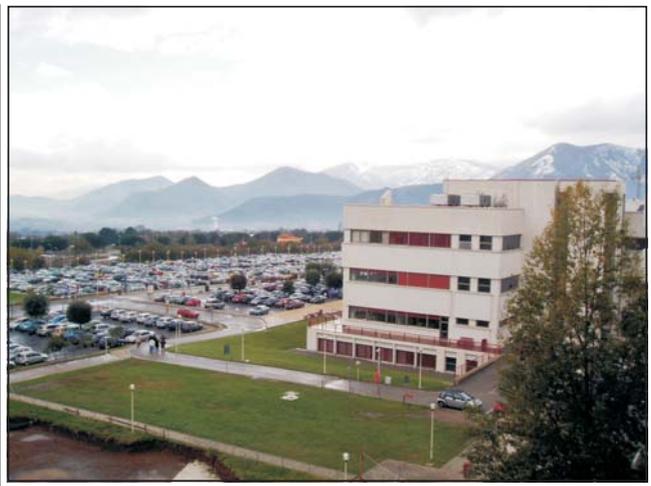
З країн далеких повернувшись

Результат поїздки — підготовлено спільний договір про співробітництво між нашими університетами за усім спектром діяльності. Особливо італійці зацікавились дистанційною формою навчання і реальною можливістю отримання освіти за такою формою. Договір рекомендований до розгляду та затвердження Сенатові університету.

В САЛЕРНО СТУДЕНТИ ВІДПОЧИВАЮТЬ ЛИШЕ НА РІЗДВО, НА ВЕЛИКДЕНЬ І У СЕРПНІ

**Директор ІніВ, завідувач кафедри ІНВ
Віктор МІЗЕРНИЙ в Салерно**

**Один з корпусів університету Салерно
і його стоянка авто**

Університет Салерно знаходиться у неаполітанському регіоні Італії (м. Салерно та містечка у радіусі 20 км), що південніше Риму на 250 км. Дуже мальовнича місцевість. Досить сказати, що поряд Неаполь, Помпея, острів Капрі, вулкан Везувій, Тірренське море...

Університет Салерно старший за Болонський. Стверджують, що його історія бере початок з часів Гіппократа, який тут працював. Зараз він «відображений» на емблемі університету.

Нині це сучасний і модерновий за стилем університет, в якому навчаються близько 50 000 студентів значного спектру спеціальностей. Структура університету адекватна нашій майже повністю (відділи, кафедри, факультети, інститути).

Щодо зовнішнього вигляду університету, то це тандем темно-червоного та сірого кольорів в поєднанні зі склом і металом. І все це оточено прекрасними газонами, різноманітними деревами та декоративними кущами.

Внутрішня структура приміщень — це довгі коридори з кімнатами (типу кают, боксів) по обидва боки. Вони розділені великими холами, в яких розташовані засоби комп'ютерної та офісної техніки для загально-

го користування, а також стенди з різною інформацією. Кольорова гама — поєднанні сірих і «кава з молоком».

Кожен співробітник університету не залежно від його рангу має окремий кабінет (розміром 2,5 м 4,5 м) з відповідним наповненням. Різниця лише в тому, що у професорів дерев'яні меблі з додатковим круглим столом для роботи з докторантами та гостями, а у всіх інших меблі (шафи-купе та стіл) з спеціального пластику та алюмінію. Кабінети, коридори та холи обладнані кондиціонерами, пристроями вентиляції та обігріву. Кожен підрозділ (кафедра, факультет, інститут) при цьому має окремі приміщення для проведення загальних заходів.

Усі співробітники і студенти університету мають відповідні ідентифікаційні картки, якими вони реєструються на заняттях, в бібліотеці, а також використовують їх в якості платіжних карток у їдальні університету та інших закладах харчування міста, з якими університет уклав угоди (університет сплачує 75 % — 5 євро на добу).

Заробітна плата Full Professor складає 7 000 євро на місяць. Але він отримує «на руки» 4 000 євро. У докторанта 1 400 євро — отримує 800. Відповідну різни-

цю складають різні види страхування тощо.

Кожний Full Professor (керівник наукової школи) має власний фонд (розмір різний — 10—15 тисяч євро/рік) для підтримки молодих науковців, встановлення та розвитку контактів з представниками інших установ тощо.

Заняття у студентів проводяться у повній аналогії до наших, як щодо початку і закінчення, так і кількості академічних годин (тобто, з 8.15 до 14.00 та 6 «уроків»), чим я був приємно вражений. Розклад відомий заздалегідь на цілий навчальний рік.

Заняття (усі їх види) відвідує значна кількість студентів. Вражає абсолютна тиша і увага, з якою студенти слухають лекції. Лекція проходить в режимі професорського монологу. Запитань ніхто не задає. Все, що залишається нез'ясованим чи незрозумілим, розглядається на практичних заняттях та консультаціях. Лекційні аудиторії обладнані засобами зв'язку, а лабораторії — сучасним технічними приладами за напрямками. На іспит професору надають інформацію з інформаційно-аналітичного відділу про відвідування студентами занять згідно їх реєстрації, яку вони здійснюють картками після кожного виду занять.

Професорсько-викладацький склад на роботі перебуває до 20.00. З 14.00 до 16.00 — перерва. Потім поточна робота, консультації тощо.

Практичній підготовці студентів надається серйозна увага.

Вихідні дні: субота і неділя, День Республіки.

Канікули: на Паску — тиждень; на Різдво — два тижні; та серпень.

80 % студентів — на власних автомобілях, решта користується автобусами. Співробітники — 100 % на власних автомобілях.

Легендарна Помпея біля підніжжя Везувія

У докторантуру (аналог нашої аспірантури) приймають контингент співробітників (вік близько 30 років), котрі мають не менше 10 опублікованих статей і однозначно визначилися з напрямком наукової роботи та, власне, хочуть стати D.Ph.D. (наш аналог — кандидат наук).

Все, що видається італійською мовою — в університеті Салерно не вважається престижним. Усі намагаються публікуватися в англійських виданнях (статус міжнародного — це коли журнал офіційно випускають не менше 30 закордонних бібліотек), або в тих, що перекладаються англійською. Це є основним критерієм при отриманні наукових звань (Ass. Prof., Full Prof.) та посад. У зв'язку з цим багато D.Ph.D. працюють простими викладачами (асистентами у нашому розумінні).

Весь професорсько-викладацький склад володіє англійською мовою.

У 2003 році розпочато будівництво навчального корпусу медичного факультету на честь Гіппократа і прийнято рішення про заборону паління на території університету. Встановлено такі штрафи: від 27,5 євро до 275 євро (залежно від статусу паляя).

Віктор МІЗЕРНИЙ,
директор ІнНВ, завідувач кафедри ІНВ,
кандидат технічних наук, доцент

Думка вченого

КОМЕРЦІЙНА НАУКА — ЛОКОМОТИВ НАУКИ

У XXI столітті радикально посилилась роль комерційної науки. Вона стала чи не головною рушійною силою усієї світової економіки. Першою зрозуміла і повномасштабно використала комерційну науку Японія. Керівництво Країни вранішнього сонця наважилось на ризикований крок: не маючи ані корисних копалин, ані родючої землі, зробили ставку на комерційну науку як базовий сектор національної економіки. За рахунок науки Японія здійснила фантастичний ривок в економічному розвитку.

Тож, слід вважати найважливішим стратегічним завданням вітчизняної науки — розвиток комерційного сектору у формі розвиненої індустрії наукомістких високих технологій. На його виконання слід концентрувати основні зусилля і більшу час-

тину матеріальних та фінансових ресурсів, які сьогодні держава може виділити для науки загалом.

Комерційна наука сьогодні повинна виконати роль локомотива реформи, який в разі успіху потягне за собою весь потяг української науки. Пропонується створити Державний комітет науки і технологій, вивішивши його із підпорядкування Міністерства освіти і науки України. Цей комітет має відповідати за впровадження високих наукомістких технологій в економіку України.

Останні десятиліття розвиток виробництва пішов інтенсивним шляхом: впровадження нових технологій дає більше прибутку, ніж розширення виробництва чи перенесення його до слаборозвинених країн. Як відомо, вартість продукції з елементами нанотехнологій нині у світі досягла мільярдів доларів, а

ЧИТАЙТЕ «І»!

«І» — це львівський культурологічний часопис. Заснований він наприкінці 80-х. А оригінальною назвою йому стала наша унікальна літера, подібної котрій немає в жодній мові світу.

У передноворіччя «І» навідав Вінницю. Одна із зустрічей співробітників часопису з читачами відбулася в нашому університеті.

До ВНТУ завітали незмінний шеф-редактор «І» Тарас ВОЗНЯК — відомий правознавець, філософ, перекладач, культуролог, нині радник з міжнародних зв'язків голови Львівської облдержадміністрації, Ірина МАГДИШ — головний редактор часопису.

Формат часопису — виходить неперіодично: від 2 до 6 чисел на рік. Кожне число є тематичним. Було презентовано останні чотири числа: «Галичина — країна-міст» (краєзнавчі розвідки про історію міст Галичини), «Галичина — країна людей» (історичні дослідження про звичаї, традиції галичан), «Страх» (праці зарубіжних і вітчизняних психологів, соціологів, культурологів, феноменологів, присвячені осмисленню страху як явища культури і індивідуального людського життя), «Ерос. Гендер. Порно.» (еротика і порнографія в контексті сучасної гендерної реальності). Представники видавництва відповіли на численні питання присутніх.

На зустріч з представниками «І» прийшли викладачі кафедр ВНТУ, студенти, співробітники видавництва ВНТУ «УНІВЕРСУМ-Вінниця». Виникла гостра і плідна дискусія щодо перспектив українського книговидання, ініціатором якої став директор університетського видавництва Анатолій ВЛАСЮК.

Гості подарували освітньому гендерному центру свої останні числа. А також диск, який має повний архів часопису.

Організатор спілкування з «І» — завідувач кафедри філософії нашого університету, доктор філософських наук, професор Олег ХОМА. Це вже друга із започаткованого Олегом Ігоревичем традиційного циклу зустріч з провідними

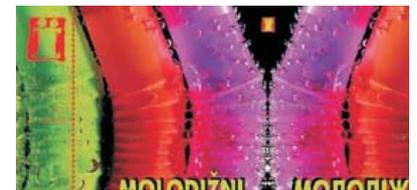
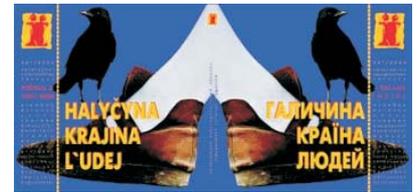
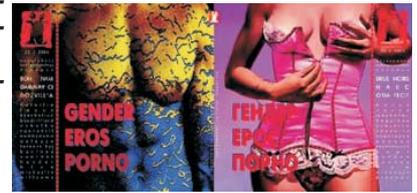
представниками українських видавництв, гуманітаріями, перекладачами гуманітарної літератури.

Восени 2004-го мали розкіш спілкування з львівським видавництвом «Літопис». Мета візиту «літописців» (директор Михайло КОМАРНИЦЬКИЙ, проректор ЛНУ ім. Франка Марія ЗУБРИЦЬКА, провідні перекладачі видавництва) до Вінниці — не лише ознайомити подолан із спектром щойно видрукуваної літератури, а також поміркувати разом про читання як соціокультурний феномен.

До речі, Олег Хома також є перекладачем «Літопису». Тоді, перед самісінками президентськими виборами, репрезентувалась щойно видана збірка трактатів Кондорсе «Про вибори», яку переклав Олег Ігоревич. Нині ми перед іншими виборами — парламентськими.

— Це рідкісна подія: у нас мало видавців звертається до книжок цього періоду (книжок 17-18 століть, які не були перекладені в Радянському Союзі і повинні бути видані зараз), — говорить професор Хома, — Кондорсе є екзотичним автором. Теперішня виборча система — плід філософії конструювання. Ми її сприймаємо як природну — волевиявлення має здійснюватися за тими чи іншими нормами. А Кондорсе, як один із апологетів і родоначальників європейських електоральних систем, математично доводить, що та система, до якої ми прийшли сьогодні, є математично некоректною. Він окрім того, що був філософом, був і математиком.

Олег Ігоревич очолює Всеукраїнське філософське Паскалівське товариство. Переклав з французької для українського читача три книги Паскаля. А також має по-

над півтора десятка перекладів французьких авторів, що працювали у галузі філософії, соціології, політичної антропології: Паскаль, Руссо, Мальбранш, Кондорсе, Дельоз, Турен, Ревель, Баланд'є та інші. Він є головним редактором загальнодержавного філософського журналу «Сентенції», який видається нашим університетом. Саме в «Сентенціях» опублікував витримки трактатів Кондорсе. Їх прочитав головний редактор «Літопису» пан Михайло Комарницький і запропонував видати повністю.

біологія і генетика вважаються найприбутковішими галузями бізнесу, після видобутку і реалізації нафти.

Світ шукає найефективніші шляхи розвитку інноваційної економіки. У слаборозвинених країнах вклад науково-технічного прогресу у приріст ВВП становить від 75 % до 100 %. У США рентабельність капіталовкладень у наукові дослідження дорівнює 100—200 %.

Сьогодні (за даними англійських вчених) рентабельність фундаментальних наук досягає 28 %, не рахуючи вкладу в підготовку висококваліфікованих кадрів. Європа, намагаючись зменшити своє відставання від США і Японії, щорічно на науку витрачає близько 15 млрд. євро. До 2010 р. країни ЄС мають намір довести обсяг інвестицій в науку до 3 % ВВП (нині він складає 1,93 %). В Україні цей показник повинен сягати 1,7 %, але реально не дорівнює навіть 0,5 %. Для порівняння: у США торік направили на наукові пошуки 3-4 % ВВП, а Японія ще на 1 % більше.

Новосибірський науково-дослідний хімічний інститут успішно продає свої технології і будує під за-

мовлення в Росії та за кордоном хімічні заводи за своїм «ноу-хау». Кажуть, що у директора інституту є лише одна проблема: куди вкласти гроші, які течуть до нього рікою.

Наші вчені часто запитують, один одного: чому ми такі розумні, але такі бідні? Чому, наприклад, в промисловості та будівництві є багато гарних науковців, але маємо таку примітивну базу?

Вченим слід зрозуміти: тепер час припиняти скаржитись на несправедливе до нас життя і набирати сили для прискорення. Потрібно створювати такі інноваційні проекти, щоб відбою не було від інвесторів з провідних країн світу, котрі забажали б вкласти гроші в наші проекти. Тепер уже очевидно: для вченого, в якого підприємницька жилка щасливо поєднується з розумінням наукових тонкощів проблеми, відкриваються незабаром дивовижні горизонти.

Ігор ДУДАР,
доктор технічних наук, професор,
завідувач кафедри містобудування і архітектури

Лист-вдячність**ДОБРОМ ЗІГРІЛИ СЕРЦЕ****Шановний Борисе Івановичу!**

Ми віримо, що наша держава буде колись міцною і багатою. Але нині ми ще відчуваємо матеріальні труднощі. Але як нам приємно усвідомлювати, що є люди, яким не байдужі наші біди і нестатки, які завжди поспішають порадувати обездолених дітей, що потребують сімейного затишку, материнської ласки і звичайної людської доброти.

Ось уже багато років поспіль студенти Вашого Вінницького національного технічного університету приїждять до нашої школи напередодні свят. Вони привозять нашим діткам не лише подарунки, а й концерти, і найголовніше — тепло своїх сердець, любов і ласку. Ми відчуваємо повагу студентів до усього нашого колективу. Ми вважаємо студентів ВНТУ шефами нашої школи і великими щирими друзями наших учнів.

Тож, зичимо Вам у новому 2006-му році всього самого доброго! Як ректор такого чудового навчального закладу, прийміть найщиріші слова вітання та вдячності за виховання таких прекрасних студентів!

Приходять на думку слова поетеси, нашої землячки Ганни Чубач: «Ми приходимо у світ для любові». А Ваші студенти приходять у світ ще й для добра.

Ми зичимо Вам і усім членам Вашого колективу міцного здоров'я, сили, наснаги, енергії, творчих успіхів у роботі, злагоди і добробуту і всього-всього самого найкращого. І за нашим українським звичаєм низько вклоняємось Вам в знак поваги, шани та любові.

Ми також щиро дякуємо безпосереднім організаторам цих поїздок — профспілковому комітету студентів Вашого університету, зокрема голові студентського профкому Андрію ЗАПОРОЖАНУ. І усім студентам, які до нас приїждять, і усім, хто збирав кошти для таких цінних і потрібних нашим дітям подарунків.

І ще раз щире спасибі! І з великим нетерпінням усі ми знову чекаємо студентів у гості.

**З повагою учні та вчителі школи-інтернату
села Стара Прилука Липовецького району Вінницької області**

**Колектив Інституту будівництва, теплоенергетики
та газопостачання щиро вітає з ювілеєм
професора Олександра Михайловича ЛІВІНСЬКОГО!**

Виповнилося 70 років науковому співробітнику кафедри містобудування та архітектури Лівінському Олександру Михайловичу.

Народився Олександр Михайлович у селі Олександріві Тростянецького району Вінницької області у селянській родині.

Після сільської семирічки навчався у Верхівському сільськогосподарському технікумі. З 1954 по 1958 рік служив на торпедних катерах Балтійського флоту.

Закінчив у 1965 році Київський інженерно-будівельний інститут за спеціальністю «шляхові та будівельні машини і устаткування». Згодом захистив кандидатську дисертацію. У 1990 році захистив докторську дисертацію. Став професором.

Ім'я О. М. Лівінського добре відоме науковій громадськості будівельної галузі України, країн СНГ та поза їх межами.

Олександр Михайлович у 1994 році був обраний Першим віце-президентом Академії будівництва України і призначений директором Науково-технічного центру АБУ. У 2001 році його обрали Віце-президентом Української академії наук, керівником фахового відділення «Архітектури і будівельних наук», на цій посаді працює і понині. Олександр Михайлович є іноземним членом Російської академії архітектури і будівельних наук (Москва), почесним членом Української академії архітектури. Рік тому обраний академіком Міжнародної академії наук екології та безпеки життєдіяльності (МАНЕБ) (Санкт-Петербург). Професор Лівінський — засновник і член редколегій фахових журналів «Техніка будівництва» і «Теорія і практика будівництва», член ряду інших журналів та спеціальних видань. О. М. Лівінський член двох спеціалізованих вчених рад із захисту докторських дисертацій при КНУБА і двох

спеціалізованих вчених рад із захисту кандидатських дисертацій при ПНТУ і ВНТУ.

Автор понад 270 наукових праць та винаходів. Серед його фундаментальних праць — монографії, підручники для вищих навчальних закладів. Вийшли в світ п'ять наукових редакцій О. М. Лівінського два енциклопедичних видання — «Український тлумачний словник будівельних термінів» та «Українська будівельна енциклопедія».

Має урядові нагороди: почесне звання Заслужений винахідник СРСР, Заслужений будівельник України, а у 2000 році Олександр Михайлович став Лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки. Серед престижних нагород — орден «Козацька честь», нагрудна Золота медаль Платона, медаль М. В. Ломоносова (РФ).

Всі, хто знає професора Лівінського, цінують його розум і наполегливість, життєлюбність та працелюбність, твердість і принциповість у поглядах,

оцінках, судженнях.

Особистість Олександра Михайловича багатогранна. Це засвідчує його власна збірка поезій «Назустріч життю», яку він нещодавно опублікував.

Твори збірки писалися упродовж багатьох років за різних життєвих обставин. Саме цією збіркою відкривається ще один талант Олександра Михайловича — поетичний.

Люби Батьківщину

*Огортають примхливим серпанком
І хлюпочуть, мов хвилі, роки.
Раз у раз із весняним світанком
Відлітають у вічність роки.
Не стою я від них стороною,
Та багато позначив вже час,
Відбивається в серці луною
Материнський навіки наказ:
Цінуй, сину, найвище ти честь
Й українську велику родину.
Із сусідами дружбу підтримуй,
А найбільше люби Батьківщину.*

08.01.1993 р.

**Від щирого серця весь колектив інституту будівництва, теплоенергетики та газопостачання
бажають ювіляру міцного здоров'я, щастя, успіхів у роботі,
звершення всіх задуманих планів та ідей.**

Особистість

ДІВЧИНА З ОСТРОВА БОРНЕО

Мерелін Мазен, студентка першого курсу ІнаЕКСУ, приїхала в Україну в жовтні 2004-го року. Так, та сама Мерелін, про яку сьогодні багато говорять у нашому університеті, яку добре знають студенти (принаймні першокурсники) та викладачі. Звідки ж така популярність? Без сумніву, це риторичне питання. Досить кількох хвилин спілкування з цією маленькою дівчиною, щоб переконатися, що перед вами яскрава, колоритна, дуже схожа на нас, українців, а тому ще більш приваблива та цікава особистість. Отже, про Мерелін Мазен, дівчину, яка приїхала з далекої і загадкової (напрощується епітет «казкової») Малайзії, азійської країни, що для більшості з нас є terra incognita. Недосяжна, майже нереальна земля...

У житті, як на довгій дорозі, «де розлуки і зустрічі плачуть». І можна сперечатися: чи ми обираємо дорогу, чи нас обирає дорога. Тому не запитуйте Мерелін, чому вона вибрала Україну, Вінницю, ВНТУ. На це запитання немає відповіді. Та й це несуттєво. «Я хочу вчитися» — оце й усе. І не важливо, що доведеться вивчати чужу мову, звикати до чужих звичаїв, традицій, адаптуватися до чужого суворого клімату (сніг, мороз — вперше в житті), що потім замучить до зламу ностальгія за батьківщиною, за теплом батьківського дому. Бажання вчитися — найперша, найважливіша домінанта, яка диктує, підпорядковує, організовує.

А те, що Мерелін вчитиметься серйозно, стало зрозуміло уже в перші дні навчання на підготовчому відділенні для іноземних громадян, коли вона ледь засвоївши половину української абетки, легко, швидко і правильно, без запинки і майже без акценту прочитала текст українською мовою. Вражені одногрупники, завжди стримані камерунці та палестинці, аплодували. Студентські овації своєму товаришеві — таке побачиш не часто.

Лінгвістичні здібності Мерелін не обмежуються оволодінням українською мовою, якою вона спілкується залюбки (прозорий натяк тим нашим громадянам, що хронічно неспроможні вивчити державну мову за 10-15 років). Мерелін Мазен досконало володіє англійською: викладачі кафедри технічного перекладу запрошували її на заняття для мовленнєвої практики. Знає мову свого народу кадантан та ще кілька національних малайських мов. Зараз наполегливо вивчає китайську і вже має певні результати. А наполегливості їй не бракує. Пам'ятаю, аналізуючи помилки контрольної роботи з української мови, Ме-

релін жартома сказала: «І де твої очі були, Мерелін?» А потім серйозно додала: «Обіцяю, я буду найкращою!» І, мабуть, це і є її життєве кредо — бути першою, бути найкращою.

Студентське життя, як відомо, цікаве життя. І навіть дуже. Не тільки навчанням єдиним живе студент. Мерелін — не виняток. Сфера її інтересів охоплює спорт (бадмінтон), мистецтво («малюю для душі»). Любить інструментальну музику, залюбки слухає Руслану і «Океан Ельзи». Ні, сама музику не пише, але літературні проби є: вірші пише англійською і перекладає українською. Що скажете?

Минулої осені вперше ступила на студентську сцену в складі команди КВН ІнаЕКСУ. І знову — успіх!

І нарешті гастрономічні уподобання студентки Мерелін — суттєва складова портрета. Бо ж відомо, як ви любите український борщ, так і вас любитимуть українці. А Мерелін подобається не тільки борщ, а ще й вареники. До того ж говорить вона про це щирою українською мовою. І додає: «Дозвольте привітати усіх студентів і викладачів ВНТУ з Новим роком! Бажаю вам успіхів у житті та навчанні, любити свою країну і мову свого народу! Гумінаво зоу діау! — що мовою кадантан означає: я вас люблю!»

Ось така вона студентка Мерелін Мазен з Малайзії, яка народилася в місті Кота Кінабалу на далекому острові Борнео. Де пальми і сонце, золотий пісок і скарби, де хвилі синього флібустьєрського моря, піратський бриг на обрії... і маленька дівчина з острова Борнео, яка розмовляє українською мовою.

Василь КОРЖЕНКО,
старший викладач кафедри мовознавства

Студентська Муза

Рубрику веде член Національної спілки письменників України,
доцент кафедри КМД Михайло СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ

ТРОХИ РАДОСТІ ВІД «РАДИСТА»

А це вже ж майже два роки промайнуло з часу, як дебютував **Сергій Білохатнюк** у «Студентській Музі». За ці роки наш Сергій: з першокурсника третьокурсником ІНРТЗП став; у театральній студії студклубу ВНТУ добре дбав; шість місяців у ролі диктора Вінницького обласного радіо баритоном своїм проникливим Вінниччину оглашав; для конкурсної програми Вінницького облрадіо «Тарас Шевченко: ключ до вічності», спеціальним дипломом 2004-го року відзначеної, творчих зусиль не шкодував; у найпомітнішому телепроекті знаменитого Л. В. ФІЛОНОВА «Я так думаю» помітну роль зіграв... Головне ж — віршувати не переставав, а віршуючи, до друку не поспішав. От і приходить нині до читачів «Імпульса» з добіркою вагомому, де в чім експериментальною, де в чім новаторською. Двома словами новаторство те можна б означити як зрослий герметизм текстів і окремих рядків, поєднання мислення поетичного й наукового, техніцистичного власне.

=ЗРЕЧЕННЯ ПЕРШЕ

Зеленим капканом погіддя
Вінком барвінковим звиятно влолоченим капцем
Весела-весела Весна
РозіП'ята

Аби ж то на хрест, а тоді б розчетвертана
А так на зорю п'ятикутну що символ їй —
самомноження
Того ї — розіп'ята

Розіп'ята — м'ята
А рута — розкута!
А хоч би під кого, аби до знемоги!
Аби хоч розіп'яли
Та тільки би мали
Зорю п'ятикуту — покуту в чолі

Хто мічений знаком — призначений катом
Народжений в людській подобі
Він мав індульгенції при собі
Аби ж захлинувся в утробі
Хрестом, що ламався покрутно
Зорею що вийшла з безодні

=ЗРЕЧЕННЯ ДРУГЕ

Ти знав про усе це Ти бачив
Як очі вмивалися кров'ю
Як води стояли у гирлі
Річок захаращених смЕртю

Я Смерть не винив ні у чому
Катів не винив ні у чому
Тебе не винив ні у чому
Бо Ти — не існуєш

=ЗРЕЧЕННЯ ТРЕТЄ

Чому ви мені не сказали що заберете мою маму
Чому ви мені не сказали що уб'єте мого тата
Чому ви мені не сказали що змусите мене ненавидіти
себе
Чому ви мені не сказали що одягнете мене як ката
Чому ви мені не сказали що вашими кулями я буду
вбивати
Чому ви мені не сказали що я буду убивати себе
у собі?
Чому ви мені не сказали

Тоді б я попросив Його
І Він не пустив би мене народитись у цьому світі

=ЗРЕЧЕННЯ ЧЕТВЕРТЕ

В пахошах ніжної м'яти
Вальс танцювали хлоп'ята

Бо як зачинили роботу —
Зі СмерТю танків затинати —
То бралися сперш нескладного
Спочатку крутили мазурку а може ще кілька
кадрилей
Приємно ж роботу зачати
Вишукано аристократично

А потім любили утнути

ПРИ ВІД НА 3
РЕЧЕННЯ
Поема

1922-1917

= 5

Іще гопака веселенько
Не складно неначе
А сили потрібно добряче
Кістки молодечі розм'яти

Тоді ще бувало якого вигупують ладно
Краков'яка ачи полонесу
Та так поміцніше аби вже не довго

А ще коли вечір вдавався — то пальці великі
під пахви
І нумо крутитись з підскоком
ой весело, весело хлопці

Багато ще знали хлоп'ята
Веселих танків — не злічити
Багато «сплочялі» хлоп'ята
(В чолі їм — зоря п'ятиката)
В могилу
навіки
одну

А з жіночкою треба неспішно
Вальсуючи
ніжно
ніжно

=ЗРЕЧЕННЯ П'ЯТЕ

Ой коні мої буйні коні
Ой коні мої — не мої ви

Ой степе широкий
Немилий

Ой небо далеке
Байдуже

Замахом злочином зАспівом
Травами травами травами

Конику мій буйногривонький
Орлику мій сизокриленький
Шабле моя гостро точена
Люте моя в крові мочена

Гов атамане ріднесенький
Нумо летіти низесенько
Здобудьмо в бою перемог
З нами народ з нами ...

Так-так-так — казало їм небо
Так-так-так — казав їм степ
Так-так-так — казав спокійно
Кулемет

=ЗРЕЧЕННЯ (ТРИЧІ) ШОСТЕ

Виласком, лиском на златі
Падали храми хрестати

Втомлені людом, що каювся
Втомлені десятиною
Кадиллом в руКах нечистивих
Цілованих у зневірі
Втомлені

Кричалось надривно «Воістину...»
Щось хрестилось у закутку
Молитви шептались навиворіт
Усе обіймало по-Каюня

І весело було що ось-то він
Храм Всемогутньої Величі
Падав так легко так радісно

І церква нова народилася
А на маківку церкви нової
Зійшла зоря п'ятикута
І вже ні хреста ні антихриста
А тільки зоря п'ятикута
Що не мала чому протиставитись
А тому собі протистала
Бо символ її — самомноження

Правда великої ересі
Була не в утворенні Всесвіту
Не в тому хто першим народжений
А в тому хто першим помре

А хоч би зоря п'ятикрата
Чи коло на зламах хрестате

Ікони блаженні що плакали
Хрести що на сонці дивилися
І дзвони важчнні що падали
Мовчали
мовчали
мовчали

=ЗРЕЧЕННЯ СЬОМЕ

Тебе можна намалювати
З п'яти прямих замкнутих ліній
У твоїх вишуканих пропорціях
Можна винайти фундаментаЛЬні
залежності
Ти кратна собі п'ятикрутна
Ти старша за всіх кого ми не пам'ятаємо
І сила тобі велика — вести
А якщо тебе перевернути...
Та краще цього не робити

Кута у сонце
Кута у землю
Кута у залізо
Кута у мрамур
Кута у плоть
П'ятикута

Ти була на кривавих знаменах
Ти була на древніх сувоях
Ти була до того як тебе намалювали
вперше
Ти будеш після... усього

Хрест що стояв прямокутно
Хрест що ламався покрутно
І ти — зоря п'ятикута

В ШАТАХ СХІДНОЇ ЦАРИЦІ

У прямих пахошах шовків далекосхідних
Крислатий капелюх зроню, запилений з
доріг.
Містичним світлом від лампадок мідних
Заграють тіні на плечах твоїх.

У човнику руки твоєї, наче гондольєр,
Червоний мак веде мене у присмерку
каналів.
Прекрасна смерть - він молодим помер,
Злизавши з рук твоїх росу любовних чарів.

Мов обруч срібний, місячний ріжок
У водоспаді чорного твого волосся.
Я бачив зорі, що засіялись в пісок
Й опівночі зійшли смарагдовим колоссям.

= ДЖАЗ РЕКВІЄМ

коли відкріє очі перший з неазваних

коли мечі розрубують полотна доріг

коли сльоза впаде на землю й проб'є її
наскрізь

коли вітер дозріє у стиглім колосі

коли жнець із серпом стане вам на поріг

коли труби апокаліпсису гратимуть джаз

ми прийдемо по вас

= ІНЖЕНЕРИ ТОНКИХ ПОЧУТТІВ

І ось вони побачили один одного
Два вправних інженери тонких почуттів
Вони вітаються і потискають один одному ру-
ки
Вони ввічливі і професійно толерантні

Їхні інструменти з благородних металів
Їхні руки в білих як сніг рукавичках
На їхніх обличчях стерильні маски
В очах у них запал і суперництво

І от вони сідають один проти одного
І от вони кладуть на стіл препарати
І це власне їхні ж серця
І гострим точилом розуму вони їх ріжуть

Працюючи точно й синхронно
Вони різьблять дивовижні візерунки
Їхні пальці сплітаються
Їхні серця б'ються в унісон

І от вже надходить час кульмінації
Їхні обличчя вкриті цівками поту
Їхні руки напружені і рухи надточні
Вони неймовірно зосереджені й пильні

І мить настає
Вони на мить завмирають і очікують
Чи не трісне тонка стінка
Чи не лусне тримка опора
Чи не згасне лякливе світло

І мить минає
І все ясніє і переливається
І краса та чутливість охоплює все навко-
лишне
Світ оновлюється у відблисках дива

Це вони
Це вони народили диво
Це вони народили нове почуття
Це вони подарували Світові нову радість

Вони
Вони задоволено посміхаються
Їхні погляди повні взаємної приязні
Вони обіймають один одного в нестримності
почуття
Вони посміхаються тамуючи подих

І так минає мить
Тоді вони збирають усі інструменти
Ретельно прибирають робоче місце
Розписуються в табелях і звітах
Вимикають світло і йдуть додому

Два вправних інженери тонких почуттів.

= КУРГАН

Попіл старого кургану
омитий до шлюбу вітрами
немов би у вельон згорнувся
у білого снігу хутро

о діво пречиста і світла
о зоре ясна сонцесяйна
лягла ти в степу білокрило
і снішся мені

ще навіть мій кінь гостровухий
неспокою чути не думав
а ти мені снішся ти снішся
високий кургане в степу

ще шабля моя не ступила
ще збруя моя не потерта
ще доля моя молодецька
а ти вже чекаєш мене

чекай же а що мені з того
боятися твого цілунку
іржавого й підлого в спину
не варте таке козака

я сам цілуватиму першим
твій вельон зіру мов оману
і ляжу до тебе у ложе
як лицар

достойний
чеснот

= СВИЖІ КОНІ

Вони виром неслися безлюдними вулицями
в стилі хорору
Вони здіймали дорогою дику куряву
підковані мороком

Вони лилися просто мені назустріч
гриви змоклі
Вони вгризалися в збрую клепану
наче з голоду

І нагайка свистіла над ними люто
лунким пострілом
А я плавав малим хлопчиком
шкода коней

А чого мені шкода їх змилених
сам не знав

певно що
Коні підковані мороком
летіли
над мертвою
площею

= СЛЬОЗИ

Я змивав її сльози зі свого обличчя
неначе отруту німої води,
та' як плакали рими, в своїх протиріччях,
погубивши слова, поріднивши склади.

Я лизав її сльози язиком двоїним,
зелену луску, прохолодну й масну,
що наснилась мені уночі потаємно,
полюбив багатьох - розлюбив лиш одну.

Я благов її сльози политись потоком,
щоби змили із крові моєї прокльон,
кляту власну мою не моїм власним богом,
дня червоного мак й ночі синявий льон.

Я любив її сльози, гірчені полином,
я любив її коси - проса розлив,
я любив її очі, попелом сині,
чайку вигнутих брів...
...та її не любив.

= СПІВАЙ МЕНІ ПІСЕНЬ

Співай мені пісень, мій ясний князю,
коли удосвіта дороги росяні,
стежками напиваючись удосита,
бруківкою гримлять, співай мені.

Співай мені, коли на серці холодно,
як ночі ситі пожирають дні,
як біле мліє сонцем сивим неохоче,
коли зима, співай мені.

Співай мені, коли багряно-чорний
золоторогий олень осені
заплаче в річку берегом пологим
схиливши голову, співай мені.

Співай мені, коли збуйніє зело,
як, поколовшись у стерні,
змліє сонце, шовком стишно
увечоріє сюркотом полів, співай мені.

= СПОВІДЬ РАДИСТА

І було їм дано ключі від язв світу цього
І мені ключ було дано
І гукали гармати в до світу небесного
А я стукав у його дно

Ритми римами ключем співалися
А я лічив навання
Скільки крапок у слові жінка склалася
Лічив вороння

А воно чорнокриле снігом кривавим всілося
Мов ноти в ряд
Токаги Баха що ночами снілася
А я вже й рад

Хто придумав морзянку і ключик цей
Він - не герой
Бо я помру справжнім лицарем
Я, а не той

І тепер я мудрий та всезнаючий
Мов окультист
Весь світ мені з двох знаків складається
Бо я - радист

= ЧОРНА НАДІЯ

чорна надія крокуючи стишно
серед глуму людського торжиска
плакала на веселій стіні
янгол ні богів ні сатані
вільна тримала кайдани в руках
суцільно у саднах порізах рубцях
сліз сукровиці й крові патьоки
просякли лахміття

стишені кроки
ніг у кайдани босоніж закутих
нечутні від стогонів нелюдськи лютих
діви що продалась в повіі
янгола світла ясної надії
небо липке почорніло до крові
туго напнуте скорботним покровом
чорна троянда що вістрями списів
охоплена

чорніє у вісі
ампіру аркою схоплено стіни
демони скам'яніли у тіні
шепочуть з балюстрад кам'яних
янголу що блукає між них
що власну загибель приводить у дію
поклавшись

лише на надію

Проти нецивілізованих традицій

Кафедра хімії та екологічної безпеки разом із студентами-екологами, підтримуючи Всеукраїнську акцію «Не рубай ялинку! Бережи Природу!», зорганізувала еколого-просвітницьку акцію — новорічну феєрію ікебан. Ідея виникла під впливом побаченого на ринках Вінниці, де перед Новим роком продаються тисячі маленьких і тендітних красунь-ялинок, які могли б служити Людині довго: і естетично, і фотосинтезом. Зорганізували акцію завідувач кафедри ХЕБ, доктор технічних наук, професор Василь ПЕТРУК та старший викладач Надія ЗВУЗДЕЦЬКА.

НЕ РУБАЙ ЯЛИНКУ — УКРАЇНА І ТАК СУЦІЛЬНИЙ СТЕП

Нецивілізовані традиції, які закладені ще 300 років тому Петром I у царській Росії, ще й досі існують на теренах колишнього Радянського Союзу. Але Російська Федерація може собі дозволити масові вирубування, адже володіє значною частиною лісів. В Україні ж цю згубну практику нагально слід припинити, адже залісненість нашої держави не більше 16%. Вінницької області ще менше — 11,7%. Якщо подивитись на територію України з літака або космічного корабля, то побачимо майже суцільний степ. Лише трохи більше лісу є на Волині та в Карпатах.

Сьогодні за 1 секунду у світі вирубується ділянка лісу розміром як футбольне поле. Щодня назавжди зникає один унікальний вид рослин. (Ще зовсім недавно в 60-ті роки зникав один на рік). Зелені легені планети вже неспроможні переробити ту гігантську кількість парникових газів, що викидаються в атмосферу техногенними джерелами.

Отже, перш ніж зрубати ялинку — посади десять. Жити потрібно у злагоді з природою, любити її, берегти і примножувати. Потрібно негайно переходити до сучасних еко-технологій. Жити слід згідно концепції сталого розвитку, що базується на ідеї самообмеження і раціонального природокористування. Ми не маємо права залишити після себе пустелю. Наш святий обов'язок — передати дітям і онукам квітучу планету.

В акції взяла участь студент-екологів всіх курсів. З новорічним

Переможці конкурсу «Не рубай ялинку» — студенти групи ЕКО-02

привітанням звернувся до них декан факультету КСАЕСЕП Андрій ВИДМИШ та заступник декана з виховної роботи Володимир БОГАЧУК. Особливість цього горічної акції — передбачалось не лише створення новорічних композицій, але і їх презентація авторами. Студенти-екологи в черговий раз довели, що мають великий творчий потенціал.

Кращі роботи студентів відзначені конкурсною комісією. Перше місце присуджено творчій групі екологів четвертого курсу за композицію «Новорічна Вінниця», яку чудово представила Ганна МАНДЗЮК (група ЕКО-02). Друге місце розділили студенти третього та першого курсів, які створили композиції «Талісман-2006» (Ольга ШЕВЧУК, гр.ЕКО-03) та «Пес-переможець» (Наталія ЦВЕТКОВА, гр. 1ЕКО-05). Конкурсна комісія відзначила ще цілий ряд оригінальних студентських робіт.

Василь ПЕТРУК,
завідувач кафедри ХЕБ,
доктор технічних наук,
професор

Світлина Ольги СТУДІТОВОЇ,
група ЕКО-02

Мої Карпати

УКРАЇНЬСЬКА ШВЕЙЦАРІЯ — ДЛЯ НАШИХ СТУДЕНТІВ

Який студент краще вчитиметься: втомлений колоквиумами, курсовими, екзаменами чи той, що кілька днів відпочив у Карпатах, набрався нових сил і просякнув цілющим гірським повітрям?! Студентський профком нашого університету (голова Андрій Запорожан) та Студентська рада ВНТУ (очолює Костянтин Коваль) за Карпати. Тож, організовують нам, студентам, «уїк-енди» впродовж усіх зимових місяців у цих дивнокрасивих горах. Напередодні Нового року і я там був — стільки адреналіну і нових відчуттів не отримав за все своє попереднє життя!

У Яремчі нас розмістили у двох приватних пансіонатах. Одразу ж усією групою ми вирушили до славнозвісного гірськолижного курорту Буковель. Краса неймовірна! Ці краї іноді ще називають Українською Швейцарією. І не в останню чергу, вочевидь, через «швейцарські» ціни. Для прикладу: один підйом на підйомнику коштує 12 грн., абонемент на дві години — 48 грн. І жодних знижок для студентів! Але як наші студенти вміють скрізь зекономити, то вже інша історія...

Кілька годин, впродовж яких ми каталися на лижах, — яскраві враження на все життя. До речі, прокат лиж на добу у Яремчі коштує 20-25 грн., а в Буковелі — 75 грн.!

Стомлені і з синцями, але з безмежним гарним емоцій, поверталися ми ввечері назад до Яремчі. І треба було бачити, як усі разом, голодні хлопці і дівчата готували вечерю, яка чомусь так довго варила...

Наступного ранку — Ворохта. Вразила вона двокілометровим підйомником і неймовірної краси краєвидами. У Ворохті є все: можливість кататися на лижах новачкам, прокат саней, ковзанів, сноубордів, гірки, коні, гуцульські базари, безліч магазинів, кав'ярень, колиб...

Відпочинок удався на славу. Усім студентам, які ще не побували в зимових Карпатах, раджу поспішати — зими ж бо лиш місяць залишився!

Дмитро БЕВЗА,
група 2МЗВ-02,
член Студради ІНМ

Сергій читає на першому фрістайл-батлі

Молодіжна субкультура

РЕП ЯК СТИЛЬ ЖИТТЯ

Навіть ті, хто досить стримано, а то й вороже ставиться до репу, на відкритті вінницької міської ялинки звернули увагу на виступ першокурсника Інституту будівництва, теплоенергетики та газопостачання нашого університету Сергія ЮХИМЧУКА (група 1Б-05). Навіть якщо не читали перед самісіньким Новим роком статті про нього в обласних газетах. До речі, не лише як про музиканта, а й як спортсмена. Адже Сергій кандидат у майстри спорту з боксу

і має в своєму арсеналі чимало перемог на регіональних і навіть загальнодержавних аренах. «Сергій» реп звучить по-особливому. І підтвердження тому — хлопець отримав за прошення виступити в Мінську.

Сергію, почнемо з твоєї перемоги на фрістайл-батлі.

Це був перший офіційний фрістайл-батл. Проводився він у вінницькому нічному клубі «Міленіум», а за перемогу змагались репери не лише з нашого, а й з багатьох інших міст України. Я успішно пройшов відбірковий і півфінальний тур, потрапив у фінал. Власне фрістайл-батл — це три англійські слова: free (вільний), stile (стиль), battle (битва).

І що ж на цій битві вільного стилю ти мав робити?

Під увімкнену DJ мелодію (на його ж вибір) слід було зімпровізувати слова. Тобто, не маючи й хвилини на обдумування, римувати слова в поетичні рядки. За імпровізом учасників фрістайл-батлу уважно стежило журі. У фіналі я і мій суперник прочитали по одному тексту. Але судді не могли визначитись, кому доречніше віддати перемогу. Тож, запропонували, аби я придумав тему для нього, а він для мене. Я отримав «круту» тему — «тушонка». Йому ж придумав нескладну тему — «вулиця».

Що ж можна співати про тушонку? Хіба що натще-серце не буде проблем знайти теплі слова...

Я уже не пам'ятаю, що я читав. Але і журі, і зала сприймали класно. І оскільки я зумів на таку свіжу тему досить пристойно виступити, перемогу віддали мені. У жодного репера ще немає тексту про цей м'ясний виріб, тож використати якісь домашні заготівлі стосовно тушонки я не міг.

Переможець які лаври отримав?

Диплом, що засвідчує перемогу, а також два музичних CD та запрошення записати дві пісні на професійній студії за кошт організаторів. А ще публікації в місцевих газетах. Та найприємніша нагорода — це коли до тебе підходять зовсім незнайомі люди, вітають і дякують за виступ, кажуть: «Ти добре попрацював».

Смак перемоги оце відчув вперше?

Ні. Ще зі своєю старою групою виступав на вінницькому реп-фестивалі «Інтенсивна терапія». Там теж ми виступили найкраще.

Ти до залу, до аудиторії звичний. Звідки цей досвід?

З дитинства набув. Я закінчив Вінницьку музичну школу №1, клас фортепіано і акордеона. У нас щопівроку були академконцерти. Там глядач дуже вимогливий — директор, заучі, викладачі. А тепер, коли виступаю, дивлюсь у зал, шукаю там друзів. Якщо виступаю сам, то шукаю очима своїх хлопців із групи. І це якось дає енергію. Я просто виходжу зробити свою справу і намагаюсь зробити її якомога краще, щоб усім сподобалось.

Але, що робиш, коли «облом» — треба наступний

рядок, а рими катма...

На фрістайл-батлі таке трапляється. Тоді читаю рядок з менш вдалою римою. А наступний, як правило, компенсує. Вдаюся й до інших хитрощів, викручуюсь. Допомагає досвід.

Чому весь час говориш «читаю»? Ніби ж доречніше «співаю».

Бо реп саме читають, а не співають.

Чому зараз так багато людей реп просто терпіти не можуть?

Бо не чули справжнього репу. Зараз почасти репом називають те, що ним не є. Реп — це вуличні пісні, які створили негри. Це той же шансон, але в речитативі. Реп має свої традиції, свою класику. Не подобається реп — послухайте Тупака Амару Шакура. Дуже висока вірогідність, що зміните гнів на милість. І реп — це теж дуже часто імпровізі, як і джаз.

Коли реп читають не так, як треба, тобі не хочеться стукнути виконавців, аби не паплюжили?

Інколи навіть дуже хочеться (сміється). Підходив і не раз говорив: «Хлопці, що ж ви так реп, за що?» Реп — це коли читаєш про те, про що не можеш мовчати, що для тебе є дуже важливим, болючим, актуальним. Врешті, про те, що всіх стосується. А коли читають ні про що — то не реп.

Скільки маєш власних пісень?

Не рахував. Імпровізація не завжди записується. Але вже маю сольний альбом (автор і музики, і текстів я). Зараз записуємо альбом нашої групи.

Де записуєте?

Маємо власну студію «123 і 3». А раніш ми записувались на «Гала-радіо». У моїй групі є дорослі люди, які мають сім'ю. Реп — не простеньке хобі, яке можуть затьмарити побутові обов'язки. Реп — це стиль життя.

У «Студентській осені» брав участь?

Так. Ми читали групою веселу пісню. Зала студентська сприймала нас дуже приязно. Наш ІнБТГП зайняв III місце.

У тебе вже купа пісень. Що є поштовхом до мук творчості?

Не муки творчості, а «кайф» творчості. Коли муки, то за реп нема чого братися. Щоб написати пісню, мені багато часу не треба. Слухаю Баха, Паганіні, а ще Ego, Enigma, і слова самі собі шукають риму і вилаштовуються в рядки. Навіть вперше це теж вийшло якось само собою.

Реп — це чоловіча справа? Чомусь дівчат-реперів немає...

Є, але мало. Врешті, справжніх реперів взагалі мало.

СПОРТ

«КУБОК ЛАРИСИ ПРИЩЕПИ» — В АРТЕМА АНДРЕЄВА

У Вінницькому обласному музично-драматичному театрі відбувся Всеукраїнський турнір з бодібілдінгу — «Кубок Лариси Прищепи». На запрошення Лариси Прищепи, титулованої спортсменки зі світовим іменем, відгукнулися культуристи з усієї України. Зібралось так багато охочих взяти участь у змаганнях, що довелося проводити півфінал.

Суддівська команда, яку очолював Сергій Панадій, оцінювала розвиток скелетних м'язів бодібілдерів, їх масу, симетрію, пропорцію, «сушку» (тобто те, наскільки чітко проглядається через шкіру кожен м'яз) і сепарацію — відділення одного м'яза від іншого.

Змагання проходили у трьох номінаціях: «Любительський клас», «Майстер-клас» та «Клас-фігура».

Перемогу і «Кубок Лариси Прищепи» в «Любительському класі» здобув студент групи ІЕСЕ-03 Інституту електроенергетики, екології та електромеханіки Артем Андреев.

У «Майстер-класі» переміг і отримав найвищу нагороду молодий лікар Андрій Обревко.

Серед жінок у «Клас-фігурі» володаркою «Кубка Лариси Прищепи» стала Тетяна Обревко.

Вже багато століть для людства сила і фізична краса є символом гармонійного розвитку, однією зі складових ідеальної особистості.

Бодібілдінг — це культура і краса тіла, система фізичних вправ, направлена на розвиток всієї мускулатури організму. Завдяки заняттям бодібілдінгом ви матимете не тільки гарну фігуру, поставу, а й міцне здоров'я, врівноважений душевний стан, вміння досягати поставленої мети. До речі, це ще й прекрасний засіб від стресу.

Редколегія:

Т. Б. Буяльська
(головний редактор)
І. П. Зянько
(редактор)
П. Г. Гордійчук
(відпов. секретар)
Г. М. Багдасар'ян
(техн. редактор)
Б. І. Мокін
С. В. Юхимчук,
М. П. Свірдов,
Л. І. Волхонська,
Г. П. Котлярова,
Т. С. Криклива,
М. П. Стрельбицький.

Адреса редакції:

кімн. 218, головний корпус,
Хмельницьке шосе, 93,
м. Вінниця,

Телефони:

внутрішній — 22-68
з міста — 58-02-68

«Імпульс» — щомісячник

Вінницького національного технічного університету.

Свідоцтво про державну реєстрацію
ВЦ № 424 від 29.12.2000 р.

Зверстано у видавництві ВНТУ
«УНІВЕРСУМ-Вінниця»

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 93,
головний корпус, кімн. 114, тел. 58-05-32

Комп'ютерна верстка — Криклива Т. С.
Кушнір О. О.

Підписано до друку 19.01.06. Формат 29,7 42 1/2.
Наклад 625 прим. Зам. № 2006-011

Віддруковано у комп'ютерному інформаційно-
видавничому центрі ВНТУ
м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 93,
головний корпус, 1-й поверх, тел. 58-01-59